

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

Το κεφάλι ένος ανθρώπου

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

— Ξέρετε την υπόθεση Ταϊλор; ρώτησε τὸ Μαιγκρέ. Δὲν θὰ τὴν ξέρετε, γιατί δὲν σὰς μὲνει καιρὸς νὰ διαβάσετε τὶς ἀμερικανικὲς ἐφημερίδες. Ὁ Ταϊλор, λοιπὸν, ἕνας ἀπὸ τοὺς καλύτερους σκηνοθέτες

τοῦ Χόλλυγουντ, δολοφονήθηκε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν. Ἡ ὑπόψιες ἐθάβουν ἀρκετοὺς ἠθοποιούς τοῦ κινηματογράφου, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ μερικὲς γυναῖκες. Μὰ ὅλοι ἀπελύθησαν ἀμέσως... Ξέρετε λοιπὸν τί ἀπεκάλυψε μιὰ ἀμερικανικὴ ἐφημερίδα τελευταία, ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια; Ἀκούστε:

«Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἀνακρίσεως, ἡ ἀστυνομία ἤξερε ποιὸς σκότωσε τὸν Ταϊλор. Μὰ ἡ ἀποδείξεις πὸν διέθετε ἦσαν τόσο ἀνεπαρκεῖς καὶ τόσο ἀδύνατες, ὥστε, κ' ἂν ἀκόμα ὁ θεὸς ὁ ἐνοχὸς πῆγαινε νὰ παραδοθῆ μόνος του, θὰ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ παρουσιάσῃ ὕλικὲς ἀποδείξεις καὶ μάρτυρες γιὰ νὰ ἐπιβεβαιώσουν τὴν ὁμολογία του...»

Ὁ Μαιγκρέ κύτταξε τὸ συνομιλητὴ του μὲ κατάπληξι κ' αὐτὸς, σταυρώνοντας τὰ πόδια του κ' ἀνάβοντας ἕνα σιγαρέττο, ἐπρόσθεσε:

— Σημείωσε ὅτι αὐτὰ τὰ λόγια τὰ εἶπε στὸ συντάκτη τῆς ἐφημερίδος πὸν τὰ γράφει ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας ὁ ἴδιος... Δὲν ἄλλαξα, οὔτε μιὰ συλλαβὴ τους... Ἀκούσατε; Ὁ δολοφόνος τοῦ Ταϊλор δὲν συνελήφθη ποτέ!...

Ὁ Μαιγκρέ, προσποιούμενος τὸν ἀδιάφορο, ξαπλώθηκε στὴν πολυθρόνα του, τέντωσε τὰ πόδια του καὶ περίμενε μὲ τὸ ἀφηρημένο ὕφος ἀνθρώπου πὸν δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν καὶ τόσο αὐτὰ πὸν ἀκούει.

— Ὡστε, ἀποφασίσατε νὰ ἐξακριβώσετε τὸ ρόλο πὸν ἔπαιξε ὁ Οὐίλλιαμ Γκρόσμπυ στὸ ἐγκλημα; ρώτησε ὁ Ράντεκ. Μὰ στὴν ἀρχὴ τῶν ἀνακρίσεων, ἡ Ἀστυνομία δὲν σκέφθηκε ἢ δὲν τόλμησε νὰ τὸν ἀναμίξη, στὴν ὑπόθεσι!...

— Μοῦ φέρνετε πληροφορίες σχετικῶς; ρώτησε ὁ Μαιγκρέ μὲ τὸ ἴδιο ἀδιάφορο ὕφος.

— Ἄν θέλετε! Ὁλος ὁ κόσμος ἄλλωστε, στὸ Μονπάρναξ, θὰ μποροῦσε νὰ σὰς δώσῃ αὐτὲς τὶς πληροφορίες. Ἐν

πρῶτοι, πρὶν πεθάνῃ ἡ θεία του, ὁ Γκρόσμπυ εἶχε ἐξακόσιες χιλιάδες φράγκα χρέη. Κ' αὐτὸς ἀκόμη ὁ μπάρμαν τοῦ «Καφέ-Κουπόλ» τοῦ δάνειζε χρήματα. Αὐτὸ συμβαίνει συχνά μὲ ὀρισμένα μέλη πλουσιῶν οἰκογενειῶν. Ὁ Γκρόσμπυ, ἂν καὶ ἀνεπιὸς τοῦ Χέντερσον, δὲν ἦταν ποτέ πλούσιος. Κ' ἕνας ἄλλος ἀπὸ τοὺς θεῖους του εἶνε ἕκατομμυριούχος. Ἐνας ἀδελφὸς του πάλι εἶνε διευθυντὴς τῆς μεγαλύτερης ἀμερικανικῆς Τραπεζῆς. Αὐτὸς ὅμως ἦταν φτωχὸς γιατί ὁ πατέρας του εἶχε χρεωκοπήσει πρὸ δέκα ἐτῶν.

Ἐκτὸς αὐτοῦ, ὅλοι οἱ θεῖοι του εἶχαν παιδιά, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Χέντερσον.

Ὁ Οὐίλλιαμ Γκρόσμπυ ὅμως περνοῦσε τὸν καιρὸ του γλεντώντας καὶ περιμένοντας τὴν ἡμέρα πὸν

θὰ πέθαινε ὁ γέρο Χέντερσον ὁ θεῖος του, κ' ἔπειτα ἡ θεία του, γιὰ νὰ τοὺς κληρονομήσῃ;... Ἐχετε νὰ πῆτε τίποτε;

— Τίποτε...

Ἦταν φανερὸ πὸς ἡ σιωπὴ τοῦ Μαιγκρέ στενοχωροῦσε τὸν Τσέχο.

— Ξέρετε πῶς καλὰ ἀπὸ μὲνα, ἐξακολούθησε ὁ Ράντεκ, ὅτι στὸ Παριζὶ ἐξήκαν... ὄνομα μὲ πέρασι, μπορεῖ νὰ ζήσῃ θαυμάσια καὶ χωρὶς χρηματά... Ὁ Γκρόσμπυ ἐπιπλέον ἦταν κ' ἕνα γοητευτικὸ πάλιγκάρι... Δὲν δούλεψε ποτέ του... Γι' αὐτὸ καὶ ἐξεχέλιζε πάντα ἀπὸ ζωὴ, ἀπὸ κέφι... Ἦταν σὰν ἕνα μεγάλο παιδί εὐτυχιομένο, γιατί ζοῦσε καὶ γιατί τὰ χαίροταν ὅλα...

Ἦταν ὡς ἕνα μεγάλο παιδί εὐτυχιομένο, γιατί ζοῦσε καὶ γιατί τὰ χαίροταν ὅλα... Ὡ! πόσο ἀγαποῦσε τὶς γυναῖκες!... Τὸ λέω αὐτὸ χωρὶς κακία... Εἶδατε τὴν κυρία Γκρόσμπυ... Δὲν εἶνε ὠραία;... Τὴν ἀγαποῦσε πολὺ...

Ἀὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ... Ναι, αὐτὸ δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ τοῦ ἀρέσουν κ' ὅλες ἢ ἄλλες ὡμορφες γυναῖκες... Πολλὲς φορές, στὸ «Καφέ-Κουπόλ» εἶχα δῆ ὡμορφες γυναικοῦλες νὰ γνέφουν στὸν Οὐίλλιαμ τὴν ὥρα πὸν ἔπαιρνε τὸ ὀρεχτικό του μὲ τὴ γυναῖκα του... Ἐκεῖνος τότε ἔλεγε στὴν κ. Γκρόσμπυ:

— Μοῦ ἐπιτρέπεις νὰ λείψω λίγο;... Ἐχω κάποια ἐπίγουσα ἐργασία...

Καὶ πῆγαινε νὰ βρῆ ἔξω μιὰ ἀπὸ τὶς φιλεναδίτσες του, γιὰ νὰ τὴν ὀδηγήσῃ στὸ πρῶτο τυχαῖο ξενοδοχεῖο...

Ἀὐτὸ τὸ εἶδα ἑκατὸ φορές μὲ τὰ ἴδια μου τὰ μάτια... Ἐπίσης κ' ἡ Ἔντνα Ράιχσπεργκ, ἡ φίλη τῆς γυναίκας του, ἦταν ἐρωμένη του... Κ' ἕνα σωρὸ ἄλλες!

Δὲν μποροῦσε ν' ἀρνηθῆ τίποτε στὶς γυναῖκες... Μοῦ φαίνεται ὅτι τὶς ἀγαποῦσε ὅλες...

Ὁ Μαιγκρέ χασμουρήθηκε, τεντώθηκε καὶ δὲν εἶπε λέξι.

— Τί κέφι πὸν τὸ εἶχε πάντα! συνέχισε ὁ Ράντεκ. Ποτέ μου δὲν τὸν εἶδα συλλογισμένο... Ἦταν ἕνας ἀνθρώπος, πὸν ἀπὸ τὴν κούνια του, εἶχε τὸ χάρισμα νὰνε πάντα εὐθυμὸς, ἕνας ἀνθρώπος, πὸν ἀγαποῦσε ὅλο τὸν κόσμον, πὸν ὅλος ὁ κόσμος τὸν ἀγαποῦσε καὶ τοῦ τὰ συγχωροῦσε ὅλα, ἀκόμη

καὶ πράγματα πὸν δὲν θὰ τὰ συγχωροῦσε σὲ κανένα!... Ἐνας ἀνθρώπος πὸν πετύχαινε σὲ ὅλα του!... Παίζετε χαρτιά;... Ὁχι... Δὲν ξέρετε λοιπὸν τί εἶνε νὰ θλέπετε τὸν ἀντικρυνὸ σας νὰ τραβᾷ ἑπτὰ καὶ σεῖς νὰ τραβάτε ὀχτώ... Ἦ νὰ τραβᾷ ὁ ἀντικρυνὸς σας ὀχτώ καὶ σεῖς νὰ τραβάτε ἑννέα... Αὐτὸ γινότανε ταχτικά μὲ τὸν Γκρόσμπυ... Σὰ νὰ ζοῦσε ὄχι στὸ φτωχὸ μας κόσμον, ἀλλὰ στὸν κόσμον τῶν ὀνείρων...

Ὅταν κληρονόμησε ἀπὸ τὴ θεία του δεκαπέντε-δεκάξη ἑκατομμύρια φράγκα, ἀπ' τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀφαιρέσουμε ἕνα, μὲ τὸ ὁποῖο πλήρωσε τὰ χρέη του...

—...Αὐτοκτόνησε! πρόσθεσε ξερά ὁ Μαιγκρέ.

Τότε ὁ Τσέχος γέλασε σιωπηλά, μ' ἕνα γέλιο πὸν δύσκολα θὰ μποροῦσε νὰ

Ὁ Μαιγκρέ χασμουρήθηκε...

τὸ ἀναλύση κανείς. Σηκώθηκε γιὰ νὰ πετάξῃ τὸ σιγαρέττο του στὴ σταχτοθήκη, καὶ ξανακάθισε στὴ θέσι του λέγοντας μὲ μιὰ ἐκφρασι αἰνιγματική:

— Σκοτώθηκε μὲ μόλις χθές!

— Σ' αὐτὸ θέλατε νὰ καταλήξετε; εἶπε ὁ Μαιγκρέ μὲ φωνὴ, ξαφνικὰ θυμωμένη.

Καὶ ὁ ἀστυνομικὸς σηκώθηκε καὶ κύτταξε τὸ Ράντεκ μὲ σὰ μάτια κ' ὕστερα ἀπὸ πάνω ὡς κάτω.

Ἐπακολούθησε μιὰ σιωπὴ σχεδὸν ἀγωνιώδης. Τέλος ὁ Μαιγκρέ εἶπε μὲ τὸν ἴδιο τόνο:

— Τί ἤρθατε νὰ κάνετε ἐδῶ;

— Νὰ κουβεντιάσω, ἀπάντησε ὁ Ράντεκ. "Ἡ, ἂν προτιμάτε, νὰ σὰς βοηθήσω... Πρέπει νὰ ὁμολογήσετε, ὅτι θὰ χρειάζοσαστε κάμποσο καιρὸ νὰ συγκεντρώσετε τὶς πληροφορίες πὺ σὰς ἔδωσα γιὰ τὸν Γκρόσμπυ... Θέλετε κι' ἄλλες μὴπως, ἐξ ἴσου αὐθεντικές;...

»Εἶδατε τὴν Ἐννα Ράιχσπεργκ;... Εἶνε μόλις εἴκοσι χρόνων. Ἐ, λοιπόν, πρὸ ἐνὸς ἔτους ἦταν ἐρωμένη τοῦ Γκρόσμπυ καὶ φίλη τῆς γυναίκας του... Ὁ Γκρόσμπυ μάλιστα θὰ χῶριζε τὴ γυναῖκα του γιὰ νὰ τὴν παντρευτῆ καὶ νὰ προσθέσῃ στὰ ἑκατομμύριά του τὰ ἑκατομμύρια τοῦ πατέρα της...

Ὁ Ράντεκ εἶχε ἀρχίσει νὰ ἐκνευρίζεται, ἡ φωνὴ του γινόταν ὀλοένα πιὸ ἀφύσικη, πιὸ βραχνή.

— Ἐντῶμεταξὺ, ἐξακολούθησε, ὁ Ἰωσήφ Ἐρτέν κέρδιζε ἑξακόσια φράγκα τὸ μῆνα, σπρώχνοντας, ὀλομερίς μὲς' στοὺς δρόμους τοῦ Παρισιοῦ ἕνα καρροτσάκι φορτωμένο λουλούδια...

— Καὶ σεῖς; ρώτησε μὲ τόνο σκληρὸ ὁ Μαιγκρέ, ἐνῶ τὸ βλέμμα του καρφωνόταν μὲσα στὰ μάτια τοῦ Τσέχου...

— Ὡ! ἐγώ...

Καὶ οἱ δύο ἄντρες σῶπασαν.

Ὁ Μαιγκρέ ἄρχισε νὰ κόβῃ βόλτες στὸ γραφεῖο του. Στάθηκε μιὰ στιγμή γιὰ νὰ γεμίσει τὴν πίπα του, ἐνῶ ὁ Ράντεκ ἀναβε ἄλλο σιγαρέττο.

Ἡ κατάστασις ἦταν ἀλλόκοτη. Θὰ ἦταν πολὺ δύσκολο νὰ μαντέψῃ κανεὶς αὐτὸ πὺ εἶχε πάει νὰ κάνῃ ὁ Τσέχος ἐκεῖ πέρα. Δὲν φαινόταν καθόλου διατεθειμένος νὰ φύγῃ. Φαινόταν μᾶλλον σὰν νὰ περίμενε κάτι.

Κι' ὁ Μαιγκρέ πάλι ἀπέφυγε νὰ τοῦ δείχνῃ τὴν περιέργειά του, ἀπευθύνοντάς του διάφορες ἐρωτήσεις.

Ὁ Ράντεκ μίλησε πρῶτος κ' εἶπε μὲ φωνὴ πολὺ σιγανή:

— Τί ὠραῖο, ἀλήθεια, ἐγκλημα!... Μιλᾶω γιὰ τὴ δολοφονία τοῦ σκηνοθέτου Ταϊύλορ... Ἦτανε μόνος μὲς' στὴν κάμαρή του στὸ ξενοδοχεῖο. Μιὰ νεαρὴ στὰρ πῆγε νὰ τὸν ἐπισκεφθῆ... Κανένας, κατόπιν δὲν τὸν εἶδε ζωντανό... Καταλαβαίνετε... Ἀντιθέτως, εἶδαν τὴν ἐν λόγω στὰρ νὰ βγαίνῃ ἀπ' τὴν κάμαρή του, χωρὶς ἐκεῖνος νὰ τὴν συνοδεύῃ... Ἐ, λοιπόν! δὲν τὸν εἶχε σκοτώσει ἐκεῖνη!...

Εἶχε καθῆσει στὴν καρέκλα πὺ ὁ Μαιγκρέ προώριζε συνήθως γιὰ τοὺς ἐπισκέπτες του καὶ πὺ θρῆσκόταν μὲσα στὸ φῶς. Ἦταν ἕνα φῶς ἄχρωμο, ὅμοιο μὲ φῶς κλινικῆς.

Ποτὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Τσέχου, δὲν εἶχε τόσο ἐνδιαφέρον. Τὸ μέτωπό του ἦταν ψηλὸ, μὲ προεξοχές καὶ μὲ ἀναρίθμητες ρυτίδες, πὺ ὡστόσο δὲν τὸ ἔκαναν νὰ φαίνεται καθόλου γερασμένο.

Ὁ Ράντεκ δὲν ἦταν ἀδύνατος, ὡστόσο φαινόταν ἀσθενικός. Ἐκνευρίζονταν μ' ἕνα ξεχωριστὸ τρόπο, παράδοξο γιὰ ἕνα ψυχολόγο. Οὔτε ἕνα χαρακτηριστικὸ τοῦ προσώπου του δὲν ἐσάλευε, μὰ τὰ μάτια του ἐκινουῦντο ἀδιάκοπα.

— Τί θὰ τὸν κάνουν τὸν Ἐρτέν; ρώτησε ἔπειτα ἀπὸ πέντε λεπτῶν σιωπῆ.

— Θὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν! μουρμούρισε ὁ Μαιγκρέ μὲ τὰ δύο του χέρια στὶς τσέπες τοῦ πανταλονιοῦ του.

Ὁ Ράντεκ ξέσπασε σ' ἕνα στριγγὸ γέλιο.

— Φυσικά!... εἶπε. Ποιὸς λογαριάζει ἕναν ἄνθρωπο πὺ κερδίζει ἑξακόσια φράγκα τὸ μῆνα... Ἀλήθεια, πέστε μου: Εἶστε βέβαιος ὅτι ὁ Γκρόσμπυ αὐτοκτόνησε;... Εἶνε τόσο εὐκολο νὰ παρουσιαστῆ ἕνα ἐγκλημα ὡς αὐτοκτονία... Σίγουρα μάλιστα θὰ μὲ κατηγοροῦσαν ὅτι τὸν σκότωσα ἐγώ, ἂν δὲν θρῆσκόμεν τὴν ὥρα ἐκεῖνη μὲ τὸν ἐπιθεωρητῆ Ζανβιέ...

Στάθηκε μιὰ στιγμή κι' ἔπειτα ρώτησε:

— Ἐχετε σύζυγο, ἐπιθεωρητά;

— Ναί... Λοιπόν;

— Τίποτε... Εἶσατε τυχερός... Μιὰ γυναῖκα... Ἐνα νοικοκυρόσπιτο... Ἡ ἱκανοποίησι πὺ νοιώθει κανεὶς, ὅταν κάνῃ τὸ καθῆκον του... Τὴν Κυριακὴ θὰ πηγαίνετε στὸ ψάρεμα... Ἐκτὸς ἂν παίξετε μπιλιάρδο... Ἐγὼ τὸ θρῆσκω αὐτὸ θαυμάσιο... Μονάχα πὺ γιὰ νὰ τὰ χαίρεται κανεὶς αὐτὰ, πρέπει νὰ ἔχῃ πατέρα μὲ ἀρχές καὶ πὺ νὰ παίξῃ κι' αὐτὸς μπιλιάρδο...

— Πὺ πρωτοσυναντήσατε τὸν Ἰωσήφ Ἐρτέν;

Ὁ Μαιγκρέ πέταξε τὴν ἐρώτησι αὐτῆ, νομίζοντας πὺς κἀνει ἕνα πρᾶγμα πολὺ ἔξυπνο. Μὰ, πρὶν τελειώσῃ τὴ φράσι του, εἶχε μετανοήσει κιόλας.

— Πὺ τὸν πρωτοσυνήντησα; ἔκανε ὁ Τσέχος. Μέσα στὶς ἐφημερίδες... Ὅπως ὁλος ὁ κόσμος!... Ἐκτὸς ἂν... Θεέ μου, πόσο πολὺπλοκῆ εἶν' ἡ ζωὴ!... Ὅσο σκέπτομαι ὅτι μ' αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι, ριψοκινδυνεύετε τὴ θέσι σας... τὴ γαλήνη τῆς ζωῆς σας... στὴν ἡλικία σας... Ἐπειτα ἀπὸ τῶσων χρόνων ὑπηρεσίας...

»Δὲν τὴν παρατάτε αὐτὴ τὴν ὑπόθεσι... Ἀφήστε τὸν Ἐρτέν νὰ ἐκτελεσθῆ. Δὲν πειράζει ἂν εἶνε ἀθῶος.

Ὁ Τσέχος στάθηκε κι' ἔπειτα εἶπε ἀπότομα:

— Πέστε μου, ἐπιθεωρητά, σὲ ποιὸν πρέπει ν' ἀπευθυνθῶ γιὰ νὰ κάνω μιὰ δωρεὰ μερικῶν χιλιάδων φράγκων στὸ ἄσυλο ἀναπήρων ἱστουνομικῶν;

Καὶ μὲ νωχελεῖς καὶ ἀλεπάλληλες κινήσεις ἄρχισε νὰ βγάξῃ ἀπὸ τὶς τσέπες του καὶ ν' ἀφήνῃ ἐπάνω στὸ τραπέζι δέσμες ἀπὸ χαρτονομίσματα τῶν χιλίων φράγκων.

Ἐβγαλε ἔτσι τοῦλάχιστον ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα.

— Θέλετε τώρα νὰ σὰς πῶ

κάτι; ρώτησε τὸ Μαιγκρέ.

Ὁ ἀστυνομικὸς οὔτε ἀνοίξε τὸ στόμα του γιὰ ν' ἀπαντήσῃ. — Ἐ, λοιπόν; ἐξακολούθησε ὁ Ράντεκ. Δὲν θὰ καταλάβετε ποτὲ τίποτε...

X

ΤΟ ΝΤΟΥΛΑΠΙ

— Πόσα κερδίζεις πουλῶντας ἐφημερίδες; ρώτησε ὁ Ράντεκ.

Ὁ Τσέχος καθόταν στὴν ταρατσα ἐνὸς κέντρου τοῦ Μονπαρνὰς καὶ μ' ἕνα χαμόγελο πιὸ εἰρωνικὸ καὶ πιὸ τρομερὸ ἀπὸ ποτὲ, κάπνιζε ἕνα ποῦρο τῆς Ἀθάνας...

Μιὰ φτωγὴ γρηὰ γλυστροῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ τραπέζια καὶ πουλοῦσε ἐφημερίδες. Ἦτανε γελοία κι' ἀξιοθρήνητη ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια.

— Πόσα κερδίζω; ψιθύρισε ἀκούγοντας τὴν ἐρώτησι τοῦ Ράντεκ, σὰν νὰ μὴν καταλάβαινε.

— Κάθισε έδω! τής είπε εκείνος. Θα πιής ένα ποτήρι μαζί μου... Γκαρσόν! Μιά σαρτρές για την κυρία...

Καί τὰ βλέμματα του Ράντεκ ανάζητησαν τόν Μαιγκρέ πού ήξερε πώς ήταν καθισμένος σέ λίγων μέτρων απόστασι απ' αυτόν.

— Άκου! Ξανάπε σέ λίγο στή γρηά. Θ' αγοράσω όλες τις έφημερίδες σου. Μά θα τις μετρήσης πρώτα.

Η γρηά τὰ είχε χάσει και δέν ήξερε αν έπρεπε νά υπακούση ή νά φύγη. Μά ό Τσέχος τής έδειξε ένα εκατοστάρικο κι' άμέσως εκείνη άρχισε νά μετράη νευρικά τὰ φύλλα της.

— Πιέ! είπε προσταχτικά ό Ράντεκ. Πόσα είπες πώς είνε; Σαράντα;... Πρός είκοσιπέντε λεπτά τó φύλλο... Περίμενε... Θά'θελες νά κερδίσης ένα εκατόφραγκο ακόμα;

Ό Μαιγκρέ, πού έβλεπε και άκουγε, δέν σάλευε καθόλου από τή θέσι του, δέν φαινόταν καν ν' αντιλαμβάνεται τί γινόταν.

— Θέλεις νά κερδίσης διακόσια, τριακόσια φράγκα; έξακολούθησε ό Ράντεκ. Νά τα!... Θέλεις πεντακόσια;... Μονάχα, για νά τὰ κερδίσης, πρέπει πρώτα νά μάς τραγουδήσης κάτι... Κάτω τὰ χέρια σου!... Τραγουδά πρώτα!...

— Τί πρέπει νά τραγουδήσω; τραύλισε ή γρηά.

Η δυστυχισμένη είχε άναστατωθή. Μιά σταγόνα από τó λικέρ πού είχε πιή, κυλούσε άπάνω στο πηγούνι της, πού ήταν γεμάτο γκριζες τρίχες!

Οί άλλοι πελάτες γύρω στριμωχόντουσαν με τόν άγκωνα.

— Τραγουδά ό,τι θέλεις... Κάτι εύθυμό... Κι' αν χορέψης, θα πάρης εκατό φράγκα παραπάνω...

Η σκηνή ήταν φρικτή. Η δυστυχισμένη γρηά δέν ξεκολλούσε τὰ ματια της από τὰ χαρτονομίσματα... Κι' ενώ άρχισε νά μουρμουρίζη με φωνή τσακισμένη κάποιο τραγουδι, πού θα ήταν αδύνατον νά τó άναγνωρίση κανείς, άπλωνε τó χέρι της προς τó χρήμα.

— Άρκετά! φώναξαν μερικοί πελάτες γύρω.

— Τραγουδά! πρόσταξε ό Ράντεκ.

Και κρυφοκουτταζε πάντα τόν Μαιγκρέ.

Διαμαρτυρίες άκουγόntonταν τώρα απ' όλες τις μεριές. Ένα γκαρσόνι πλησίασε τή γρηά και θέλησε νά τήν τραθήξει έξω. Εκείνη επέμενε με τήν έλπίδα πώς θα κέρδιζε τó θρυλικό γι' αυτήν ποσό, πού τής είχε υποσχεθί ό Ράντεκ.

— Τραγουδάω για τόν κύριο, τραύλισε. Μου υποσχεθηκε...

Τό τέλος τής σκηνής ήτανε πιό φριχτό ακόμα. Ένας άστουφύλακας επενέβη, τράβηξε τή γρηά πού δέν είχε πάρει ούτε πεντάρα, ενώ ένα γκαρσόνι έτρεχε πίσω της για νά τής δώση τις έφημερίδες της.

Τέτοιες σκηνές είχαν γίνει τουλάχιστον δέκα μέσα σέ τρεις μέρες. Μέσα στις τρεις αυτές μέρες, ό Μαιγκρέ, κατοουφιασμένος, σιωπηλός, τόν παρακολουθούσε βήμα προς βήμα, από τó πρωί ως τó βράδυ κι' από τó βράδυ ως τó πρωί.

Στήν αρχή, ό Τσέχος είχε προσπαθήσει νά πιάση κουβέντα μαζί του.

— Άφου έπιμένετε νά με παρακολουθήτε, του είχε πη, άς κάνουμε καλύτερα παρέα! Έτσι τó πράγμα θα είνε πιό ευχάριστο.

Μά ό Μαιγκρέ είχε άρνηθί. Όπου κι' αν πήγαινε ό Ράντεκ, στο «Καφέ-Κουπόλ» ή άλλου, ό άστυνομικός καθόταν σέ ξεχωριστό τραπέζι, μά κοντά στο δικό του.

Στό δρόμο πάλι, θάδιζε επίμονα ξοπίσω του.

Ό Τσέχος άνυπομονούσε. Ό άγώνας του με τó Μαιγκρέ είχε καταντήσει πειά-ζήτημα άντοχής νεύρων.

Έτσι οι τρεις αυτές ήμέρες είχαν κάτι τó έφιαλτικό.

— Παρ' όλ' αυτά δέν θα καταλάβετε ποτέ τίποτε, έπανελάμβανε κάθε τόσο ό Ράντεκ, γυρίζοντας προς τó Μαιγκρέ.

Έκείνος προσποιόταν πώς δέν τόν άκουγε κι' έμενε άπαθής σαν πέτρα. Μόλις μιά-δυό φορές ό Τσέχος είχε κατορθώσει νά διασταυρώση τó βλέμμα του.

Τόν παρακολουθούσε κι' αυτό ήταν όλο... Δέν φαινόταν καν πώς έψαχνε νά βρή κάτι. Είχε καταντήσει για τó Ράντεκ ή ίδια ή σκιά του.

Ό Ράντεκ περνούσε τὰ πρωινά του στα καφενεία χωρίς νά κάνει τίποτε. Έξαφνα πρόσταζε τó γκαρσόνι:

— Φώναξε τó διευθυντή!

Και όταν εκείνος παρουσιαζόταν, του έλεγε:

— Κυττάχτε πού τó γκαρσόνι σας έχει τὰ χέρια του θρώμικα...

Πλήρωνε μονάχα με χαρτονομίσματα τών εκατό ή τών χιλίων φράγκων, κι' έρριχνε τὰ ρέστα πού έπαιρνε σέ μιά όποιαδήποτε τσέπη του.

Στό ρεστωράν, επέστρεφε τὰ φαγητά πού δέν του άρεσαν. Ένα μεσημέρι πού είχε κάνει κατανάλωσι στο ρεστωράν εκατόν πενήντα φράγκων, φώναξε τόν μαίτρ ντ' ότέλ και του είπε:

— Δέν έχει πουρμπουάρ! Δέν φανήκατε άρκετά περιποιητικός.

Και τó βράδυ σερνόταν στα καμπαρέ, στα νυχτερινά κέντρα, κερνούσε σαμπάνια τις γυναίκες, τις κρατούσε κοντά του ως τήν τελευταία στιγμή κι' έπειτα, πετώντας έξαφνα ένα χιλιάρικο στή μέση τής σάλλας, φώναζε:

— Για όποιαν τó πρωτοπάρη!

Έπακολουθούσε άληθινή μάχη μεταξύ τών γυναικών, ενώ

ό Ράντεκ προσπαθούσε ν' αντιληφθί τί έντύπως είχαν κάνει όλ' αυτά στο Μαιγκρέ.

Δέν προσπαθούσε νά ξεφύγη από τήν επίβλεψη του άστυνομικού. Άπεναντίας! Άν έπαιρνε ένα ταξί, περίμενε ως ότου νά πάρη έν' άλλο ό Μαιγκρέ!...

* * *

Στις 23 Οκτωβρίου, τήν έπομένη τής κηδείας του Γκρόσμπυ, στις 11 τή νύχτα, ό Ράντεκ άποτελείωνε τó δειπνο του σ' ένα ρεστωράν τής συνοικίας τών «Ηλυσίων Πεδίων».

Στις 11 1)2 βγήκε απ' αυτό, παρακολουθούμενος απ' τó Μαιγκρέ, διάλεξε ένα ταξί άνετο κι' έδωσε στο σωφέρ με σιγανή φωνή μιά διεύθυνσι.

Άμέσως τó ταξί ξεκίνησε, τραβώντας προς τó 'Ωτείγ και παρακολουθούμενο από τó ταξί πού είχε πάρει ό Μαιγκρέ.

Του κάκου στο πλατύ μέτωπο του άστυνομικού θ' άναζη-

τούσε κανείς ίχνος συγκινήσεως, άνυπομονησίας ή κουράσεως, μολονότι είχε νά κοιμηθί τέσσερες μέρες.

Τὰ ματια του μόνο έλαμπαν πιό ζωηρά από τó συνηθισμένο τους.

Τό ταξί του Ράντεκ, άκολουθώντας τήν όχθη του Σηκουάνα, έφτασε στή γέφυρα Μιραμπώ κι' από κει πήρε με δυσκολία τó δρόμο πού οδηγεί στή «Σιτανγκέτ». Τό ίδιο έκανε και τó ταξί του Μαιγκρέ.

Σέ εκατό μέτρων απόστασι από τή «Σιτανγκέτ», ό Ράντεκ απαμάτησε τó ταξί του, είπε λίγα λόγια στο σωφέρ, κατέθηκε κάτω και τράβηξε με τὰ χέρια στις τσέπες ως τήν προκουμαία τών έκφορτώσεων πού ήταν άπέναντι στο πανδοχείο.

Έκει, κάθισε σ' ένα σιδερένιο πάγκο, άναψε ένα σιγαρέττο, βεβαιώθηκε ότι ό Μαιγκρέ τόν είχε παρακολουθήσει και στάθηκε άκίνητος.

Ός τὰ μεσάνυχτα έμεινε εκεί, χωρίς νά συμβή τίποτε. Μέσα στή «Σιτανγκέτ» τρεις Άραβες έκφορτωταί έπαιζαν ζάρια, και σέ μιά γωνία ένας άνθρωπος κοιμόταν, προφανώς ζαλισμένος από τó ποτό. Ό καταστημιτάρχης έπλενε τὰ ποτήρια του. Στο άπάνω πάτωμα δέν υπήρχε κανένα φως.

(Άκολουθεί)

Άρχισε νά μουρμουρίζη κάποιο τραγουδι.